

DR. MICHAEL KUYUCU

michael@michaelsow.net

Haksız rekabete göz mü yumuluyor?

Bu ülkede daha dikkatli çalışması gereken kamu kuruluşlarının başında Rekabet Kurumu geliyor. Serbest piyasa ekonomisinin en olumsuz sonuçlarından biri olan “haksız rekabet”in önüne geçilmesi için çok ciddi çalışmaların yapılması gerekiyor. Her sektörde yaşanan haksız rekabet ciddi sorunlar yaşatabiliyor ama bu medya sektörü olunca iş daha da ciddi bir noktaya gelebiliyor.

Televizyon kanallarında her gün yüzlerce reklam izliyoruz, bu reklamların içeriğinin tek tek rekabet kurumu tarafından denetlenmesi ve incelenmesi gerekiyor. Ürünler reklam ve tanıtımlarını yaparken bazen yanıltıcı bilgiler verebiliyor, böyle olunca reklamın yarattığı haksız rekabet sonucunda tüketici haksız bilgilendirildiği gibi rakip firmaların birbiriyle yaşadığı rekabette olumsuzluklarda yaşanabiliyor.

Haksız rekabetin özellikle medya mecrasında yaşanması ise toplumu bilgilendirme aracı olarak kullanılan medyanın gerçek işlevi toplumu haksız ve yanlış yönlendirmesi ile amacından saptırılabilir.

Buna onlarca örnek verebilirim ama son günlerin en somut örneği Aydın Doğan’ın televizyon ka-

nalı Kanal D’de yaşandı. Aydın Doğan radyosu Radyo D’nin kendi tv kanalında reklamını yaparken bu radyonun “Türkiye’nin en çok dinlenen pop müzik radyosu” olarak lanse etti. Bu reklam filmini birkaç kez izledim, izledikten sonra orada geçen iddia aklıma şöyle bir takıldı, daha sonra bir internet sitesinde Radyoman adlı kişinin “Radyoman’dan suç duyurusu” adlı yazısını okuyunca ampullerim biraz daha yandı ve konuyu incelemek istedim. Yazıda yazar Radyo D’nin yanıltıcı reklam yaptığını iddia ediyordu. Bende izlerken huylandığım bu konuyu biraz daha araştırmak istedim ve önce kanalın reklam filmini izledim sonra da inceledim.

“Süperstar Ajda Pekkan Bu yaz nerde dinlenecek” başlıklı reklamda aynen şu laf geçiyor “Sizde Türkiye’nin en çok dinlenen Türkçe pop radyosunu açın yaza keyif katın” diyor. Bu reklam yaz boyunca Kanal D’de yayınlandı, reklamın sonbahar versiyonunda da yine söz konusu radyo kanalı için “Türkiye’nin en çok dinlenen Türkçe pop radyosu” ibaresi kullanıldı.

Bunun böyle olmadığını biliyordum ama ben yine de teyit etmek için İpsos KMG’nin gerçekleştirdiği radyo dinlenme araştırmasına baktım ve Radyo D’nin söz konusu reklam filminde iddia edildiği gibi “Türkiye’nin en çok dinlenen Türkçe pop müzik radyosu” olup olmadığını inceledim. İşte sonuçlar:

Ay Sıralama:

Ocak	6. Sıra
Şubat	6. Sıra
Mart	6. Sıra
Nisan	6. Sıra
Mayıs	6. Sıra
Haziran	7. Sıra
Temmuz	7. Sıra
Ağustos	7. Sıra
Eylül	7. Sıra

Yukarıdaki tabloyu Türkiye’de tek radyo araştırmasını yapan İpsos KMG adlı şirketin aylık raporlamasından derledim. Tüm Türkiye’de, Türkçe pop müzik yayını yapan radyolar içinde Radyo D iddia ettiği gibi bir numara değil. Üstelik bırakın bir numara olmayı, bu reklam filminin yayınlandığı yaz döneminde radyo kanalı altı numaradan yedi numaraya düşmüş. Bir numarada Powertürk var. İkinci sırada ise Süper Fm var. Pekiiii! Şimdi bu reklam ne demek istiyor?

Bu reklamda bir numara olduğunu iddia eden Radyo D yanlış bilgi ile halkı yanlış yönlendirmiyor mu? Bu bilgi yanlış ya da bir başka deyişle yalan bir bilgi değil mi? Peki rekabet kurulunun kurallarına göre reklamlarında halkı yanlış bilgiyle yanlış yönlendirmek bir suç değil mi? Yoksa ben mi yanlış biliyorum? Eğer kanun değişmediyse bu bir yanlış yönlendirme ve suç!

Aydın Doğan’ın eminim bu suçtan haberi bile yoktur, peki holdingin yöneticileri uyuyor mu? Hadi onlarda farkında değil diyelim, rekabet kurulu, RTÜK uyuyor mu? Onlarda mı farkında değil, peki ya her defasında yanıltıcı reklam yapmayın diyen reklam verenler derneği? Herhalde herkes toplu kış uykusuna girmedir! Birileri bunun farkındadır. Birileri bunun farkında da uyuyor numarası mı yapıyor yoksa cidden herkes ayakta mı uyuyor? Yoksa rekabet kurumu bu hataya göz mü yumuyor?

Bu Doğan Yayın Holding gibi bir uluslar arası medya grubunda yaşanmaması gereken bir skandaldır. Bu hatanın önce araştırılması, sonra düzeltilmesi sonra da gerekli kişilere gerekli cezaların verilmesi gerekiyor ki bu ülkede rekabetin kurallarının doğru işlendiği ve denetlendiği ortaya çıksın. Aydın Doğan’ın bu durumun hesabını yöneticilerine sorması, rekabet kurumunun da gerekli araştırmayı yapması gerekiyor. Yoksa ciddi bir rekabet ihlali daha tarihe gömülmüş olacak.